

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-04-14

Diarienummer 0217/23

Handläggare

Åsa Borvén

Telefon:031-368 40 00

E-post: asa.borven@goteborg.com

Förslag till beslut Yttrande över Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2024–2027

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborg & Co AB;

1. Yttrande över Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2024–2027, godkänns.

Sammanfattning

Kulturstrategin är ett av Västra Götalandsregionens fyra måldokument beslutade av regionfullmäktige. Tillsammans med regionfullmäktiges årliga budget styr kulturstrategin regionala satsningar inom kultur, demokratiutveckling och civilsamhällesfrågor 2024–2027. Strategin är styrande för Västra Götalandsregionen i egenskap av måldokument. Den är menad att vägleda och inspirera samarbetsparter, exempelvis kommuner och kommunal-förbund i Västra Götaland, liksom de organisationer som utvecklar och möjliggör kulturen i Västra Götaland.

Kommunstyrelsen har sänt rubricerat ärende till kulturnämnden, grundskolenämnden samt styrelserna för Business Region Göteborg AB, Göteborg & Co AB, Got Event AB, Göteborgs Stadsteater AB och Liseberg AB för yttrande.

I egenskap av moderbolag har Göteborg & Co tagit initiativ att samordna ett gemensamt remissvar för bolagen i kluster Turism, kultur och evenemang (TKE). Föreliggande yttrande har tagits fram i dialog med tjänstepersoner på Göteborgs Stadsteater AB och Liseberg AB. Got Event AB har önskat svara på remissen genom ett eget yttrande.

Sammantaget görs bedömningen att strategins och planens övergripande incitament för det fortsatta arbetet med kultur och konst inom Västra Götalandsregionen är framåtsyftande och ambitiöst samt att kopplingarna till TKE-klustrets och Göteborgs Stads arbete med kulturområdet är uppenbar och tydlig. Den samlade bedömningen är att det nya förslaget till Kulturstrategi Västra Götaland med kulturplan 2024–2027 på ett övergripande plan väl omhändertar besöksnäringens och destinationsutvecklingens perspektiv. Bolagen bedömer dock att perspektiven ytterligare bör synliggöras och konkretiseras genom förslag till förändringar som lyfts i yttrandet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Bolaget har inte identifierat ytterligare aspekter ur denna dimension, utöver de som omhändertas i förslaget.

Bedömning ur ekologisk dimension

Strategi och plan önskar visa riktning inom den ekologiska dimensionen genom insatser som ska bidra till att kultursektorns egen miljöpåverkan minskar, samt att natur och kulturarv i högre grad kan bidra i miljöarbetet. Det finns även korta resonemang kring stimulering av återbruk etc. För att bedöma dessa insatsers bidrag och påverkan bör resonemangen kring dem utvecklas och förtydligas i syfte att bidra till måluppfyllelse och förverkligande.

Bedömning ur social dimension

Perspektiv kopplade till den sociala dimensionen dominerar såväl strategi som plan och bedöms omhändertats mycket väl.

Bilagor

1. Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2024–2027 inkl bilagor

Ärendet

Styrelsen har ombetts yttra sig över Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2024–2027. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2023-04-25.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har sänt rubricerat ärende till kulturnämnden, grundskolenämnden samt styrelserna för Business Region Göteborg AB, Göteborg & Co AB, Got Event AB, Göteborgs Stadsteater AB och Liseberg AB för yttrande.

Kulturstrategin är ett av Västra Götalandsregionens fyra måldokument beslutade av regionfullmäktige. Tillsammans med regionfullmäktiges årliga budget styr kulturstrategin regionala satsningar inom kultur, demokratiutveckling och civilsamhällesfrågor 2024–2027. Strategin är styrande för Västra Götalandsregionen i egenskap av måldokument. Den är menad att vägleda och inspirera samarbetsparter, exempelvis kommuner och kommunal-förbund i Västra Götaland, liksom de organisationer som utvecklar och möjliggör kulturen i Västra Götaland.

Kulturstrategin utgår från de utmaningar och behov som finns inom kulturområdet i Västra Götaland och som är sammanställda genom dialog med en stor mängd kulturaktörer och kommuner i länet. Strategin pekar ut fem strategiska områden samt prioriteringar för hur kulturpolitiken ska genomföras inom dessa områden.

Kulturstrategin är ett verktyg för dialog och samverkan med myndigheter, kommuner och kommunalförbund samt aktörer inom de konst- och kulturområden som ska utvecklas tillsammans. Den fungerar också som grunden för Västra Götalandsregionens förhandlingar om statliga medel via kultursamverkansmodellen. Fokus i kulturstrategin ligger främst på de gemensamt identifierade och långsiktiga förändringar som ska göras i relation till de utmaningar som respektive konst- och kulturområde står inför.

Beredning av ärendet

I egenskap av moderbolag har Göteborg & Co tagit initiativ att samordna ett gemensamt remissvar för bolagen i kluster Turism, kultur och evenemang. Föreliggande yttrande har tagits fram i dialog med tjänstepersoner på Göteborgs Stadsteater AB och Liseberg AB. Got Event AB har önskat svara på remissen genom ett eget yttrande.

Bolagets bedömning

Möten mellan människor och deras upplevelser av konst och kultur öppnar dörrar till nya världar och hjälper människor att skapa sin identitet. Ett levande kulturliv ökar destinationens attraktionskraft för besökare, invånare och näringsliv. Det bidrar till samhörighet och utgör grunden för framtidens historia och kulturarv. På liknande sätt har även idrotts- och föreningslivet stor betydelse i människors liv, dels utifrån ett hälsoperspektiv, dels genom dess förmåga att bidra till samhörighet och inkludering. Destinationen Göteborg består av samtliga 13 kommuner i Göteborgsregionen. Det regionala kulturlivets aktörer och utövare är därför viktiga producenter och medskapare av destinationens samlade innehåll och utbud. Ett tillgängligt och mångfacetterat utbud bidrar till mer jämlik tillgång till kultur och därigenom skapas mening både för den enskilde och för större målgrupper. Frågor som berörs är fler arbetstillfällen i branschen, tillgången till arenor, platser, sammanhang och monetärt stöd, kulturens kraft och potential samt besökare och invånares behov av att uppleva och utöva kultur.

Kulturen och besöksnäringen bidrar till en levande miljö, platsutveckling och stärker sociala värden som trygghet, inkludering och integration då såväl besökare som invånare får möjlighet att upptäcka andra platser, utvecklas och träffa nya människor.

Med denna utgångspunkt görs bedömningen att strategin och planen är genomarbetade och att revideringsprocessen varit relevant i sin omfattning med hänsyn till dokumentens betydelse. Strategin knyter på ett bra sätt an till relevanta delar av statens kulturpolitiska mål och Agenda 2030. Göteborgs Stadsteater lyfter särskilt att Västra Götalandsregionens (VGR) kulturstrategi 2024–2027 i sin struktur bygger på tidigare kulturstrategier och att det är ett mycket väl genomarbetat dokument som täcker in de områden som Kulturnämnden har som uppdrag att arbeta med. Strategin bedöms också skapa möjligheter för kulturaktörer att utvecklas i den riktning som eftersträvas.

Göteborgs Stadsteater ser vidare mycket positivt på strategins förtydligande kring "Principen armlängs avstånd" och att VGR har tagit uppenbar hänsyn till slutsatserna i Myndigheten för Kulturanalys utredning från 2021 "Så fri är konsten", som behandlar den politiska styrningen av kulturen på nationell, regional och kommunal nivå. I strategin finns heller inga politiska inriktningar för vad konsten och kulturen ska innehålla, däremot ett tydligt uppdrag för kulturutövarna att se till att kulturen finns tillgänglig inom Västra Götaland. Göteborgs Stadsteater bedömer att det är en god hållning för VGR, men måste förstås realiseras på rimliga villkor för utövarna. Göteborgs Stadsteater konstaterar att samarbetet kring förbättrad spridning av vuxenteater i regionen mellan VGR, Riksteatern Väst, Göteborgs Stadsteater och Stora Teatern framkommer på ett bra sätt i strategin och att man står bakom de initiativ som strategin lyfter.

Göteborg & Co ser positivt på att kopplingen till destinationsutveckling och besöksnäring tydliggörs i kulturplanen och att kulturstrategin pekar ut stärkandet av kulturen och kulturarvets roll i besöksnäringen som en viktig insats. Genom bolagets egna verksamheter, erfarenhet och kompetens ser bolaget goda samverkansmöjligheter inom ramen för strategin och planen, när det gäller ökad internationalisering, interkulturella samarbeten, höjd digital kompetens och utvecklingen av digitala kulturuplevelser. Bolaget tror även att ett tätare sammanlänkande av kulturperspektivet och besöksnäringsoch destinationsutvecklingsperspektiv ger bättre förutsättningar för utveckling av kultur och kulturmiljöer involveras tidigare i regionens samhällsplanering.

Det pågår ett arbete att ta fram en handlingsplan för evenemang, kopplad till förslag till Göteborgs Stads program för destinationsutveckling 2023–2030 (inväntar beslut i Göteborgs kommunstyrelse vid tidpunkten för framtagandet av föreliggande yttrande). Göteborg & Co ser inom ramen för det arbetet tydliga kopplingar och möjligheter till samverkan kring ett antal aktiviteter som lyfts i den regionala kulturplanen, exempelvis;

- Förbättra förutsättningarna för arrangörer i hela Västra Götaland
- Verka för ökade möjligheter till hållbart resande till kulturaktiviteter – främst med fokus på barn och unga
- Samverka med distriktsföreningar och regionala nätverk i det ideella kulturlivet för att stärka föreningsengagemanget

- Västra Götalandsregionen ska ihop med samarbetsparter säkerställa att kulturens platser är tillgängliga både för de som ska vara på, bakom och framför scener och produktionsytor
- Verka för att kultursektorns egen miljöpåverkan minskar

Förändringsförslag

Göteborg & Co, Liseberg och Göteborgs Stadsteater bedömer att föreslagen strategi och plan bör utveckla insatser för, och synliggöra resonemang kring, ett antal faktorer;

- Utifrån kunskap om förändrade konsumtionsmönster och kundbeteenden bör ökad digital utveckling och stärkt digitalisering understrykas och konkretiseras som en avgörande insats för att möta kommande generationers förväntningar och behov.
- Mot bakgrund av kriterier för olika former av stöd är det viktigt att ha kunskap om och förstå utvecklingen av nya typer av kulturområden, uttrycks- och kulturformer som exempelvis e-sport och BookTok.
- En tydligare koppling mellan idrott- och föreningslivet och kulturen är nödvändig. Ur ett folkhälso- och demokratiperspektiv är det både viktigt att barns och ungas fysiska aktivitet ökar och att de bibehåller sitt engagemang i föreningslivet.
- En bättre balans mellan hållbarhetens alla tre dimensioner bör eftersträvas och synliggöras i såväl strategi som plan. Den sociala dimensionen är väl omhändertagen och dominerar resonemangen. De ekologiska och ekonomiska dimensionerna bör stärkas kring målsättningar och påverkan.
- Vikten av mindre spelställen för musik i hela regionen, oavsett associationsform, är en grund för ett fungerande regionalt musikliv där inte minst ny talang kan pröva sina vingar och skapa sig en publik. Skrivningarna kring att "bidra till utveckling av spelplatser, scener och samordning av turnéer" bör därför utvecklas.
- Kopplingen kring samarbeten mellan ideella och professionella (även kommersiella) aktörer bör tydliggöras. Här finns stora möjligheter till kunskapsöverföring och erfarenhetsutbyten i en rad av de frågor strategin belyser.
- Bolagen önskar se ett utvecklat resonemang i frågan om att stärka dialogen med centrala utbildningsaktörer för att visa vikten av att utbilda till och kompetensutveckla inom konstnärliga och kreativa yrken.

Sammantaget görs bedömningen att strategins och planens övergripande incitament för det fortsatta arbetet med kultur och konst inom Västra Götalandsregionen är framåtsyftande och ambitiöst samt att kopplingarna till TKE-klustrets och Göteborgs Stads arbete med kulturområdet är uppenbar och tydlig. Den samlade bedömningen är att det nya förslaget till Kulturstrategi Västra Götaland med kulturplan 2024–2027 på ett övergripande plan väl omhändertar besöksnäringens och destinationsutvecklingens perspektiv. Bolagen bedömer dock att perspektiven ytterligare bör synliggöras och konkretiseras genom ovan nämnda förslag till förändringar.

Peter Grönberg, VD